

КОДЕКС ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ

Громадської організації «Асоціація сімейних медіаторів України»
(ГО АСМУ)

Затверджений рішенням
Загальних зборів Громадської організації
«Асоціація сімейних медіаторів України»
від 15 лютого 2025 року

ЗМІСТ

ПРЕАМБУЛА	3
1. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ СІМЕЙНОГО МЕДІАТОРА	3
1.1. Компетентність медіатора	3
1.2. Добровільність участі	4
1.3. Конфіденційність	4
1.4. Нейтральність, незалежність, неупередженість медіатора	5
1.5. Самовизначеність та рівність сторін	6
1.6. Принцип забезпечення найкращих інтересів дитини	6
1.7. Взаємодія медіатора з учасниками процедури	6
1.8. Взаємодія між медіаторами	6
1.9. Взаємодія з іншими фахівцями	7
2. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СІМЕЙНОГО МЕДІАТОРА	7
3. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	8

ПРЕАМБУЛА

Кодекс розроблено відповідно до Закону України «Про медіацію» від 16.11.2021 № 1875-IX, Рекомендації № R (98) 1 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо медіації в сімейних справах, ухваленої Комітетом Міністрів Ради Європи на 616 засіданні заступників міністрів 21.01.1998, Керівних принципів № 14 для кращого виконання наявних Рекомендацій щодо медіації в сімейних справах і щодо медіації в цивільних справах, ухвалених Європейською комісією з ефективності правосуддя 07.12.2007, на основі Європейського кодексу поведінки медіаторів (European Code of Conduct for Mediators) від 02.06.2004 року, з урахуванням Кодексу професійної етики медіатора, затвердженого Рішенням Загальних зборів ГО «Національна асоціація медіаторів України» від 19.02.2022, протокол № 1/2022.

Метою цього Кодексу є встановлення етичних основ професійної діяльності та поведінки медіатора у медіації в сімейних конфліктах (спорах) задля сприяння наданню якісної процедури. Кодекс визначає стандарти та цінності, які сприяють високому рівню професіоналізму, відповідальності та добросовісності.

Члени Громадської організації «Асоціація сімейних медіаторів України» (ГО АСМУ) зобов'язані дотримуватись положень цього Кодексу.

1. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ СІМЕЙНОГО МЕДІАТОРА

Вказані принципи поширюються на професійну діяльність медіатора. Медіатор повинен утримуватись від діянь, що можуть дискредитувати медіатора та медіацію.

1.1. Компетентність медіатора

Медіатор повинен бути обізнаним і мати відповідний рівень знань щодо особливостей та навичок ведення процедури медіації в сімейних конфліктах (спорах), підвищувати свій професійний рівень шляхом безперервного розвитку своєї компетентності.

Медіатор проводить медіацію у сімейних конфліктах лише за наявності навчання сімейній медіації, що відповідає Засадам навчання базовим навичкам сімейного медіатора АСМУ, а також додаткового спеціалізованого навчання, зокрема, але не виключно у випадках залучення дитини до процедури медіації.

Медіатор зобов'язаний бути обізнаним щодо домашнього насильства та дотримуватись рекомендацій ГО АСМУ щодо домашнього насильства.

Проводити процедуру медіації відповідно до Стандартів медіації у сімейних конфліктах (спорах).

Медіатор при просуванні та інформуванні щодо своєї діяльності надає актуальну та достовірну інформацію про свої компетенції та статус.

1.2. Добровільність участі

Медіатор інформує сторін, учасників медіації в сімейних конфліктах (спорах) про добровільність участі в процедурі та можливість у будь-який момент відмовитися від участі в процедурі.

Медіатор повідомляє сторонам, що його участь в процедурі є також добровільною. Медіатор приймає рішення про вихід з процедури свідомо, виважено та відповідально аналізує таку необхідність з розумінням, що він, з тих чи інших причин не може надати послугу з дотриманням всіх принципів медіації, та повідомляє про це учасників процедури в найкоротші можливі терміни.

1.3. Конфіденційність

Медіатор дотримується вимог конфіденційності у медіації в сімейних конфліктах (спорах) в межах визначених Законом України “Про медіацію”, за винятком підстав що звільняють медіатора від обов'язку збереження конфіденційної інформації визначених цим Кодексом.

Медіатор доводить до відома учасників медіації необхідність дотримання конфіденційності.

Медіатор інформує сторони, що вони можуть встановити власні умови та межі конфіденційності, а також обговорити наслідки порушення ними цього принципу. Медіатор отримавши інформацію в індивідуальній зустрічі з однією стороною, може її розкрити іншій стороні лише за згодою сторони, що надала таку інформацію.

Медіатор, при залученні дитини до медіації, для з'ясування її думки щодо наявних чи передбачуваних домовленостей батьків, або осіб що їх заміщують, забезпечує конфіденційність зустрічі медіатора з дитиною та отримує письмову згоду цих осіб на конфіденційність змісту такої зустрічі.

Медіатор, що бере участь у навчанні, супервізіях та інтервізіях або дослідженнях з медіації, змінює індивідуальні характеристики, персональні дані та обставини, які можуть вказувати та сприяти ідентифікації учасника/учасників процедури, з метою забезпечення її конфіденційності.

Медіатор звільняється від обов'язку збереження конфіденційної інформації у наступних випадках:

- отримання інформації про погрозу або вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статті щодо учасників медіації;
- отримання погроз або вчинення дій, що мають ознаки насильства щодо медіатора та членів його родини;
- при пред'явленні стороною медіації вимог до медіатора щодо невиконання чи неналежного виконання умов договору про проведення медіації - в межах необхідних для захисту його прав та інтересів;
- надання медіатору дозволу сторонами медіації на розголошення узгодженої інформації.

В процедурі медіації може здійснюватися аудіо- та відеофіксація за згодою всіх учасників процедури.

Особисті нотатки медіатора не можуть передаватися іншим особам, за виключенням підстав, які надають медіатору право розголошення конфіденційної інформації.

Медіатор не може бути допитаний як свідок у справі (провадженні) щодо інформації, яка стала йому відома під час підготовки до медіації та проведення медіації.

1.4. Нейтральність, незалежність, неупередженість медіатора

Медіатор повинен бути нейтральним у ставленні до сторін медіації та незалежним від сторін медіації, органів державної влади та місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, інших фізичних і юридичних осіб та не мати особистої зацікавленості в результатах врегулювання конфлікту (спору).

Медіатор повинен проводити процедуру з урахуванням інтересів всіх сторін медіації, в однаковій мірі працювати з кожною зі сторін в процедурі, та діяти таким чином, щоб забезпечити їм рівні можливості під час проведення медіації.

Медіатор протягом медіації здійснює моніторинг обставин, що можуть вплинути на його нейтральність, незалежність чи неупередженість.

При виявленні обставин, за яких медіатор не може дотримуватися нейтральності, незалежності чи неупередженості, він має вжити заходів до їх усунення, а за неможливості - припинити медіацію шляхом відмови медіатора від участі в процедурі.

Медіатор зобов'язаний повідомляти сторони медіації до початку та під час проведення медіації про особисті обставини, відносини медіатора з однією зі сторін медіації в будь-якій сфері, крім медіації, про конфлікт інтересів, які можуть викликати обґрунтований сумнів у його нейтральності, незалежності та неупередженості. У такому разі медіатор може проводити медіацію лише за наявності письмової згоди всіх сторін медіації та відповідно до свого внутрішнього переконання щодо дотримання ним принципу нейтральності, незалежності та неупередженості медіатора. Будь-які сумніви щодо того, чи потрібно розкривати інформацію, мають бути вирішені на користь розкриття.

Медіатор зобов'язаний критично зважити на доцільність будь-яких подальших ділових, інших професійних чи особистих стосунків, або отримання будь-яких фінансових, особистих та інших вигод, які після припинення медіації можуть викликати сумнів у його неупередженості, нейтральності, незалежності під час її проведення.

Медіатор не може:

- 1) суміщати функцію медіатора з функцією іншого учасника медіації в одному конфлікті (спорі);
- 2) надавати сторонам медіації консультації та рекомендації щодо прийняття рішення по суті конфлікту (спору);
- 3) приймати рішення по суті конфлікту (спору) між сторонами медіації.

1.5. Самовизначеність та рівність сторін

Медіатор інформує сторони про сутність принципу самовизначеності та рівності прав сторін та виконує однаково свої зобов'язання стосовно всіх сторін медіації під час підготовки та на всіх етапах (стадіях) процедури медіації.

Медіатор сприяє сторонам у самовизначеності в переліку питань, що підлягають обговоренню, у варіантах врегулювання конфлікту (спору), у змісті угоди за результатами медіації.

Медіатор допомагає сторонам в прийнятті рішень на основі наданої ними інформації.

Медіатор інформує сторони про можливість звернення до відповідних спеціалістів (експертів) за необхідності.

1.6. Принцип забезпечення найкращих інтересів дитини

Медіатори у своїй діяльності дотримуються принципу забезпечення найкращих інтересів дитини та забезпечують його реалізацію під час медіації у сімейних конфліктах (спорах) шляхом зосередження уваги сторін на інтересах і потребах дитини та праві дитини бути почутою в питаннях, що її торкаються, та рішеннях, що її стосуються.

Медіація за участю дитини проводиться медіатором, що пройшов спеціалізоване навчання по роботі з дітьми в медіації, за згодою батьків та дитини.

1.7. Взаємодія медіатора з учасниками процедури

Взаємодія медіатора з учасниками медіації відбувається на засадах взаємної поваги, дотримання доброчесності, з урахуванням положень договору про проведення медіації та Стандартів медіації у сімейних конфліктах (спорах) ГО АСМУ.

1.8. Взаємодія між медіаторами

Будь-яка взаємодія між медіаторами загалом та під час роботи в комедіації відбувається на засадах взаємної поваги, відкритості, чесності.

Медіатори під час спілкування між собою, зі сторонами, чи іншими особами не повинні допускати нетактовних, принизливих висловлювань на адресу іншого медіатора, що принижують його честь, гідність, завдають шкоди діловій репутації.

Під час процедури медіації медіатори взаємодіють узгоджено та вирішують суперечності у спосіб, що не шкодить довірі до процедури медіації та до кожного з них.

Перед початком роботи медіаторів в комедіації медіатори узгоджують важливі для них аспекти взаємодії, серед яких можуть бути: моделі та стилі медіації, що будуть застосовуватися; взаємодія на кожному з етапів медіації; розподіл оплати послуг клієнтами між комедіаторами, повідомлення комедіатора про звернення до супервізії тощо.

При роботі в комедіації, якщо один з медіаторів прийняв рішення про вихід з процедури, він у найближчий розумний строк повідомляє про це своєму комедіатору. Медіатор, що продовжує процедуру медіації, вирішує самостійно питання доцільності продовження процедури одноособово або шляхом запрошення іншого медіатора, з урахуванням думки сторін конфлікту (спору).

1.9. Взаємодія з іншими фахівцями

Професійна взаємодія медіаторів з іншими фахівцями, що супроводжують сторони медіації відповідно до своїх професійних компетенцій, відбувається на засадах взаємної поваги та доброчесності.

Медіатори у спілкуванні з учасниками медіації мають утримуватися від оцінки та втручання в діяльність фахівців, що супроводжують сторони у сімейному конфлікті (спорі) відповідно до своїх компетенцій.

Медіатор узгоджує зі спеціалістом умови взаємодії так, щоб ця взаємодія не створювала потенційно можливих підстав для конфлікту інтересів та конфліктів між етичними стандартами різних професій.

Медіатор узгоджує зі сторонами взаємодію з фахівцями, що ними залучені.

2. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СІМЕЙНОГО МЕДІАТОРА

За недотримання норм професійної етики медіатора в сімейних конфліктах (спорах), визначених цим Кодексом, медіатор несе відповідальність передбачену Положенням про відповідальність медіатора ГО АСМУ.

3. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Дія цього Кодексу поширюється на всіх членів ГО АСМУ. Кодекс є обов'язковим до виконання членами з дати набуття чинності.

Зміни та доповнення до цього Кодексу можуть бути ініційовані Правлінням або не менше $\frac{1}{3}$ частини членів ГО АСМУ та затверджуються Загальними зборами.

Усі спори, що виникають у зв'язку з виконанням або тлумаченням цього Кодексу, вирішуються на спільних засіданнях Комісії з професійної етики, Правління та Наглядової ради АСМУ.

Цей Кодекс набуває чинності з дня, наступного після його затвердження Загальними зборами ГО АСМУ, та оприлюднення на сайті Асоціації.